

OYSTER PERPETUAL
GMT-MASTER II IN 18 CT WHITE GOLD

ROLEX

MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 29. júní 2016

26. tölublað | 10. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

Ákvörðuninni ekki haggæð

Sendiherra Breta segir stjórnvöld munu fylgja eftir ákvörðun þjóðarinnar um úrsögn úr Evrópu-sambandinu. Segir breska bankakerfið vel viðbúið þótt efnahagslegur óstöðugleiki ríki. Segir sigur Íslendinga á Englendingum verðskuldaðan og óskar Íslendingum góðs gengis gegn Frökkum.

»4

»2

40 þúsund gestir
Útlendingar flykkjast á sýninguna How to become Icelandic sem sýnd er í Hörpu.

»5

Rólegra yfir markaði
Ró færðist að nýju yfir markaði í Bretlandi í gær en pundið er enn veikara en áður.

»5

Ísland tekur dýfu
Ísland færir neðar á Social Progress Index sem mælir velsæld þjóða.

»6

Meiri verslun
Lars Christensen segir að minni þjóðernis-hyggja og meiri frjáls verslun myndi stuðla að auknum hagvexti.

»8

Útganga Breta
Stjórnarmaðurinn fjallar um Brexit I og Brexit II.

Á LEIÐ TIL ÚTLANDA?

Velkomin í verslun okkar á fríhafnarsvæðinu í Leifsstöð

Sjónmælingar (tímabantanir):

Optical Studio í Leifsstöð, 4250500
Optical Studio í Smáralind, 5288500
Optical Studio í Keflavík, 4213811

Optical Studio

SMÁRALIND • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

SKJÓÐAN

BREXIT eða hvað?

BRETAR ÁKVÁÐU í síðustu viku með naumum meirihluta að ganga úr ESB. Þegar úrslitin lágu fyrir varð mörgum ekki um sel. Gildir það jafnt um aðildarsinna og útgöngusinna. Sigurvegarar kosninganna hafa síðan dregið í land og í ljós hefur komið að mörg þau loforð, sem þeir veifuðu framan í kjósendur um betri kjör og fegurra mannlíf utan ESB voru ekki einungis innihaldslaus heldur beinlínis fölsk.

DAVID CAMERON hefur sagt af sér sem forsætisráðherra en útgöngusinnnum liggur ekkert á. Nú er ekki lengur kapphlaup til að losna undan illum hrammi ESB heldur snýst verkefni úrsagnarinnar helst um að hún verði nær eingöngu að forminu til þegar kemur að helstu atriðum Evrópusamvinnunnar. Útgöngumenn vilja halda í fjórfrelsið nema þeir vilja geta lokað landamærum fyrir fólksflutningum að geðþótta. Útgöngumenn vilja heldur ekki missa ýmsa þá fjárstyrki og aðstoð sem ESB hefur veitt t.d. í bresku dreifbýli.

Í **LONDON** eru helstu bankar heims með Evrópuhöfuðstöðvar sínar. Þeir eru þegar farnir að undirbúa flutning á þúsundum, eða jafn vel tugþúsundum, starfa frá London til meginlands Evrópu gangi Bretar út. Hér er ekki um að ræða farandverkamenn heldur bankamenn á útblásnum bönusum þannig að fjárhagslegt tjón London og Bretlands verður mikið.

BRESKA PUNDIÐ hefur verið í næstum frjálsum falli frá því Brexit var samþykkt og sér ekki fyrir endann á því. Þetta þarf ekki að koma neinum á óvart. Útganga Breta leiðir fyrirsjáanlega til þess að gríðarlegir fjármunir hverfa frá London, sem missir stöðu sína sem fjármálamiðstöð Evrópu.

AF FRÉTTUM frá Bretlandi að dæma er hins vegar langlíklegast að í raun verði ekkert af Brexit. Þess í stað muni bæði bresk stjórnvöld og forsvarsmenn ESB draga djúpt andann og komast að samkomulagi um áframhaldandi veru Bretlands í sambandinu, sem þá yrði væntanlega borin undir breska kjósendur.

ÚRSLIT ATKVÆÐAGREIÐSLUNNAR í síðustu viku hafa án efa gert forystumönnum helstu ESB ríkja ljóst að að óbreyttu er veruleg hætt á að sambandið brotni í frumeindir sínar. Því heyrast ekki lengur raddir þess efnis að Bretar eigi bara að hypja sig hið fyrsta. Hætt er við að fleiri ríki kæmu í kjölfarið og það myndi ESB ekki standa af sér.

ÞESS VEGNA mun lausn finnast og Bretar fara ekki út. Spákaupmenn munu aftur hefja kaup á pundum og hagnast vel á því þar sem pundur hækkar á ný. Á endanum samþykkja Bretar nýjan aðildarsamning og allir verða ánægðir nema þeir sem eru andsnúnir aðild að ESB af hugsjónaáætlunum, svona tæplega helmingur Breta.

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFÉLAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5000
Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími **512 5000** | Fax **512 5301**
Umsjón **Jón Hákon Halldórsson** jonhakon@365.is
Ábyrgðarmaður **Kristín Þorsteinsdóttir** | Forsíðumynd **Stefán Karlsson**
Netfang auglýsingadeildar auglysingar@markadurinn.is Veffang visir.is

FRÉTTABLAÐIÐ

59,5%

íbúa á höfuðborgarsvæðinu á aldursbilinu 12–80 ára lesa Fréttablaðið daglega.*

Sá fjöldi myndi fara langt með að fylla sæti Laugardalsvallar tíu sinnum.

59,5% lesa
Fréttablaðið

28,6% lesa
Morgunblaðið

Gallup, janúar–mars 2016

Allt sem þú þarft ...

Bjarni Haukur áætlað að um 35 til 40 þúsund manns hafi sótt sýninguna frá upphafi. MYND/JORRI

Tugþúsundir gesta læra að verða Íslendingar

Einleikurinn *How to become Icelandic in 60 minutes* er nú á sínu fimmta sýningarári. Höfundur og framleiðandi sýningarinnar segir 95 prósent gesta vera útlendinga. Hann sér fram á að sýningum muni fjölga enn frekar á næsta ári

„Þetta var tilraunaverkefni sem ég fór af stað með og svo hefur þetta undið upp á sig og nú sýnum við hundrað sýningar á ári og þeim mun fjölga og verða hátt í 130 á næsta ári,“ segir Bjarni Haukur Thorsson, höfundur og framleiðandi sýningarinnar *How to become Icelandic in 60 minutes*.

Sýningar hófust árið 2012. Bjarni Haukur lék fyrst í einleikum, en aðrir leikarar hafa tekið að sér hlutverkid síðustu tvö ár. Hann hefur þó áfram yfirumsjón með sýningunni. „Ég er ekki alveg með nýjustu tölur en ég held að það sé hægt að segja að á bilinu 35 til 40 þúsund hafi sótt sýninguna frá upphafi,“ segir Bjarni Haukur.

„Það hefur gengið mjög vel að fylla salinn og það furðulegasta við þetta er að fyrst vorum við með þetta á sumrin, en nú erum við með þetta á veturna líka og það gengur ekki síður vel,“ segir Bjarni Haukur. Sýningin er sýnd í Kaldalónssal

Bjarni Haukur Thorsson. MYND/GASSI

Hörpu sem tekur 180 manns í sæti. Miðað við hundrað sýningar má áætla að ef uppselt sé á allar sýningar velti einleikurinn allt að 80 milljónum króna í ár.

Bjarni Haukur segir sýninguna alltaf hafa verið hugsaða fyrir útlendinga. „Þegar við vorum að byrja voru margir Íslendingar áhorfendur en í

dag eru þetta 95 prósent útlendingar. Hugmyndin var að bjóða upp á hágæða skemmtun á ensku fyrir þá útlendinga sem hingað koma. Mér fannst vanta efni fyrir fólk þegar það kæmi til Íslands. Þetta var tilraun og hún hefur gengið vonum fram,“ segir Bjarni Haukur. „Ég held það sé aðallega nafnið á sýningunni sem hefur selt þetta, svo hefur þetta eflaust spurst út.“

Bjarni Haukur segir sýninguna hafa breyst aðeins í takt við það sem hefur gerst í samfélaginu. „Í byrjun vorum við til að mynda að gera göðlátlegt grín að efnahagshruninu en svo verður lengra og lengra síðan það gerðist.“

Bjarni Haukur er með samning við Hörpu til nokkurra ára. Hann sér fram á að sýningin haldi áfram á meðan fólk komi. „Maður veit aldrei, það getur komið upp samkeppni. En það bendir ekkert til þess, eins og staðan er í dag, að þetta sé að minnka,“ segir Bjarni Haukur Thorsson. saeynn@frettabladid.is

Vikan sem leið

20%
lækkun

Gengi hlutabréfa í Icelandair Group hefur lækkad um tæplega 20 prósent á síðustu tveimur mánuðum. Úr 38,9 krónum þann 28. apríl í 31 krónu þann 28. júní. Hlutabréfin lækkuðu töluvert á föstudaginn og mánuðaginn eftir Brexit-kosningarnar, þar sem stór hluti ferðamanna til landsins eru Bretar. Þau hækkuðu svo á ný í gær.

80
milljarða tap

Tap kanadíska símaframleiðandans BlackBerry þrefaldaðist milli ársfjórðunga og nam 670 milljónum dollara, jafnvirði rúmlega 80 milljarða íslenskra króna, á síðasta ársfjórðungi. Í frétt BBC um málið segir að tapið megi rekja til kostnaðar vegna endurskipulagningar og afskrifta. Án einskíptiskostnaðar hagnaðist fyrirtækið um fjórtán milljónir dollara, jafnvirði 1,7 milljarða íslenskra króna.

1.000
störf

Bankinn HSBC ætlað að flytja allt að þúsund störf frá Bretlandi til Parísar í kjölfar niðurstöðu kosninganna á fimmtudaginn þegar Bretar kusu að yfirgefa Evrópusambandið. Bankinn, sem er einn sá stærsti í heimi, mun flytja störfin ef af útgöngunni verður. Störfin bætast þá við þau 10 þúsund sem nú þegar eru í París.

Á döfinni

Miðvikudagur 29. júní

HAGSTOFA ÍSLANDS
• Nýskráningar og gjaldprot hlutafélaga og einkahlutafélaga
ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS
• Fjöldi útgefna vegabréfa

Fimmtudagur 30. júní

HAGSTOFA ÍSLANDS
• Verðmæti sjávarafli í janúar–mars.
HAGSTOFA ÍSLANDS
• Útungun alifugla í maí 2016.

HAGSTOFA ÍSLANDS
• Gistinætur og gestakomur á hótélum í maí 2016.

HAGSTOFA ÍSLANDS

• Vísitala framleiðsluverðs í maí 2016.
HAGSTOFA ÍSLANDS
• Vöruviðskipti við útlönd, janúar–maí 2016.

Föstudagur 1. júlí

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS
• Íslyklar og innskráningarþjónusta Ísland.is.

Miðvikudagur 6. júlí

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS
• Vöruskipti við útlönd, bráðabirgðatölur í júní 2016

Föstudagur 8. júlí

HAGSTOFA ÍSLANDS
• Trúfélagsbreytingar

Mánudagur 11. júlí

HAGSTOFA ÍSLANDS
• Velta í virðisaukaskattskyldri starfsemi

Þriðjudagur 12. júlí

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS
• Fjöldi þinglýstra leigusamninga um íbúðarhúsnæði

Taktu vel á móti viðskiptavininum

Með HP RP9 kassakerfislausninni

Með Intel® Core™ i5 örgjörva

M7J39AV

STILLANLEGUR SKJÁR

AUKASKJÁR FYRIR VIÐSKIPTAVINI

FJÖLDI TENGIMÖGULEIKA

Kraftmikil en nett lausn

Það fer ekki mikið fyrir HP RP9 kassakerfislausninni, tekur lítið pláss á borði en afkastar miklu. RP9 kemur m.a. með 6. kynslóðar Intel® Core™ i5 örgjörva (M7J39AV) og getur tengst þráðlausu eða hefðbundnu neti, hentar allsstaðar þar sem þörf er á áreiðanlegri sambyggðri lausn.

Meiri sveigjanleiki

Stilltu skjáinn eins og þér hentar best hvað varðar hæð, snúning og sjónarhorn og veldu þá aukahluti sem hæfa þínum rekstri.

- Val um 15,5" eða 18,5" snertiskjá sem snýr að starfsmanni
- Val um allt að 14,1" snertiskjál sem snýr að viðskiptavini
- Fjölbreytt úrval aukahluta í boði

Allar nánari upplýsingar á www.ok.is.

Intel, merki Intel, Intel Inside, Intel Inside merkið, Intel Core, Intel Core Inside eru vörumerki Intel Corporation í Bandaríkjunum og/ eða öðrum löndum.

 Opin Kerfi
– allt er möglegt

Opin Kerfi // Höfðabakka 9 // 110 Reykjavík // 570 1000 // ok.is

Jón Hákon
Halldórsson
jonhakon@365.is

Síðustu skoðanakannanir fyrir þjóðaratkvæðagreiðsluna sýndu allar nauman sigur aðildarsinna,“ segir Stuart Gill, sendiherra Breta á Íslandi. Visar hann til þess að jafnvel Nigel Farage, formaður sjálfstæðissinna (UKIP), hafi sagt að það væri útlit fyrir sigur aðildarsinna. En fyrstu niðurstöður frá Sunderland og Newcastle bentu ekki til sigurs aðildarsinna og allt eftir það var útlit fyrir að útgöngusinnar myndu hafa betur. „Ég held að þetta hafi komið mörgum á óvart,“ segir Gill.

Gill segir að það séu fáein atriði sem verði að hafa í huga varðandi niðurstöðuna. „Í fyrsta lagi er að breska þjóðin hefur talað og stjórnvöld framkvæma þá ákvörðun sem breska þjóðin hefur tekið, sem er að yfirgefa Evrópusambandið. Það er flókið og það mun ekki gerast í dag eða á skömmum tíma. Í dag erum við enn á sameiginlegum markaði Evrópusambandsins og allar reglur Evrópusambandsins eiga við um Bretland. Það breytist ekki og mun ekki breytast fyrr en við höfum samið um útgöngu og fengið nýjan samning, hver sem hann kann að verða,“ segir sendiherrann. Þetta ferli muni ekki hefjast fyrr en stjórnvöld hafi virkjað grein 50 í Lissabon-samningnum. Aður en það gerist muni David Cameron láta af embætti forsætisráðherra og nýr maður taka við leiðtogasætinu í Íhaldsflokknum.

Annað atriðið, segir Gill, er að jafnvel þótt það verði efnahagslegur óstöðugleiki þá hafi bæði forsætisráðherra, fjármálaráðherra og seðlabankastjóri sagt að stjórnvöld muni gera hvað sem þau geta til þess að stuðla að efnahagslegum stöðugleika. Og Mark Carney seðlabankastjóri hafi sagt að efnahagslífið sé sterkt, fjármálaþyrirtækin sterk og vel fjármögnuð og geti þolað áföll.

Þriðja atriðið sem Gill nefnir eru tengslin milli Bretlands og Íslands. „Við erum enn í Evrópusambandinu og því munu tengslin milli Bretlands og Íslands ekki breytast. Tengslin milli ríkjanna tveggja eru sterk, bæði stjórnmálalega og viðskiptalega og við viljum sjá það halda áfram. Ég hef rætt þessi mál bæði við utanríkisráðherra og forsætisráðherra Íslands,“ segir Gill. Hann hafi þó ekki rætt öll smáatriðin við ráðherrana, enda blasi þau ekki við, en engu að síður hafi verið farið yfir stöðuna.

Efnahagsaðstæður betri

„Við erum í óvenjulegri stöðu. Þetta er ekki sama staða og í fjármálahrúninu. Munurinn er sá að nú erum við með sterkt undirliggjandi hagkerfi, bankakerfið er sterkt. Efnahagslífið er því vel viðbúið því sem kann að verða. Enginn segir að það verði ekki óstöðugleiki en við munum geta brugðist betur við en við gerðum í aðdraganda fjármálahrunsins,“ segir Gill um efnahagslegar afleiðingar þjóðaratkvæðagreiðslunnar.

Hvada stjórnmálalegu, félagsfræðilegu og efnahagslegu aðstæður eru það sem leiða til þessarar niðurstöðu í þjóðaratkvæðagreiðslunni?

„Þið eruð eyríki og við erum eyríki og þess vegna deilum við nokkrum einkennum. Evrópusambandið og aðild okkar að Evrópusambandinu hafa lengi verið grundvöllur umræðu,“ segir Gill. Hann segir ástæðu þess að breska ríkisstjórnin vildi nýjar viðræður um aðildina að Evrópusambandinu (áður en ákvæðið var að ganga úr því) hafi verið að það væri almennt viðurkennt að það væri lýðræðis-halli innan Evrópusambandsins og Evrópusambandið var orðið mikið skriffinnskubákn. Hann segir að félagsfræðilegar orsakir séu ef til vill flóknari. Niðurstaðan var ólík eftir landshlutum. Skotar greiddu

Stuart Gill, sendiherra Breta, horfði á leikinn gegn Íslandi á Hótel Plaza, en kom við í miðbænum. FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

Útilokað að atkvæði verði greidd að nýju

Sendiherra Breta segir að stjórnvöld þar í landi muni hlíta niðurstöðu BREXIT-þjóðaratkvæðagreiðslunnar. Telur allt aðrar aðstæður uppi í bresku efnahagslífi núna en á hrunárinu 2008. Segir marga þætti hafa ráðið niðurstöðu í BREXIT.

Óskar Íslendingum góðs gengis gegn Frökkum

Stuart Gill fylgdist spenntur með landsleik Íslendinga og Breta á mánudagskvöldið. Bretar horfðu á leikinn á Hótel Plaza í Reykjavík en Stuart Gill kom líka við á Arnarhóli þar sem um tíu þúsund

Íslendingar komu saman. Inntur eftir viðbrögðum við niðurstöðu leiksins sagði hann Íslendinga hafa verðskuldað sigurinn. „Vel gert Ísland, sigur ykkur var verðskuldaður. Gangi ykkur vel gegn

Frakklandi. Áfram Ísland,“ sagði hann. Á Twitter-síðu sinni sagði hann líka: England tapaði en sólin kemur upp á ný á morgun. Þiðum við – hér á Íslandi sest hún reyndar alls ekki.

●● Vel gert Ísland, sigur ykkur var verðskuldaður. Gangi ykkur vel gegn Frakklandi. Áfram Ísland.

Stuart Gill, sendiherra Breta

atkvæði með aðild en í Wales var greitt atkvæði gegn. Þetta er mjög flókið mál og snýst um lýðfræði, hagfræði, innflytjendur, skynjun fólks og líka hvernig kosningabaráttan var hönnuð. Þetta er flókið mál og við lærum af því,“ segir Gill. Hann segir of snemmt að segja til um hvort Bretland muni liðast í sundur. „Nú er spurningin hvað Skotar og skoska þingið gerir,“ segir hann en bætir við að þetta muni skýrast í fyllingu tímans.

Vonast eftir sömu samskiptum

Gill segist vonast til þess að niðurstaðan hafi ekki áhrif á samskipti Íslands og Bretlands. „Við gengum í gegnum erfiða tíma eftir bankahrúnið. Þá vorum við með Icesave en núna erum við búin að leysa það mál,“ segir Gill. Samskipti ríkjanna séu góð. Andrúmsloftið sé allt annað og betra en í Icesave-deilunni og í samskiptum ríkjanna geti falist góð viðskiptatækifæri. Hins vegar sé ljóst að Bretar ætli sér að eiga nánin tengsl við vini sína og hann hafi lagt áherslu á það þegar hann ræddi við Lilju Alfredsdóttur utanríkisráðherra á föstudaginn. „Við þurfum að ákveða hvaða skref við munum taka en við ætlum að eiga nánin samskipti við vini okkar og ég er bjartsýnn.“

Á mánudagsmorgun höfðu 3,5 milljónir Breta skrifað undir áskorun þess efnis að ný þjóðaratkvæðagreiðsla fari fram um útgöngu eða aðild þjóðarinnar að Evrópusambandinu. Gill telur útilokað að slík þjóðaratkvæðagreiðsla fari fram aftur. „Nei, ég ítreka það sem ég sagði í byrjun að breska þjóðin hefur talað,“ segir hann.

Gill telur vissulega að flóttamannamál hafi haft áhrif á niðurstöðuna en telur ekki að einn þáttur hafi ráðið meiru en annar. „Innflytjendamálin voru hluti af þessari baráttu og ég sagði við þig ádan að baráttan snerist um nokkra hluti. Innflytjendamálin voru klárlega einn af þáttunum.“

Breyttar aðstæður

Blaðamaður snýr umræðunni að öðru, því Gill hverfur frá Íslandi í ágúst. „Ég er búinn að vera hérna í nærri fjögur ár og hef haft það virkilega gott,“ segir Gill. Hann segir að starfið sjálft sé mjög heillandi en það hafi líka margt breyst síðan hann kom hingað. „Þegar ég kom hingað var Icesave í fullum gangi og við í deilum. Þið voruð í samningaviðræðum við ESB. Nú þegar ég er að fara hafa hlutirnir breyst. Icesave er frá og Evrópusambandsmál eru núna okkar viðfangsefni en ekki ykkar. Þetta hefur verið áhugavert og ég hef átt góð samskipti við alla hérna, jafnvel þegar viðfangsefni hafa verið erfið,“ segir hann. Þá segir hann þau hjónin hafa notið þess að búa á Íslandi.

Ferðapjónustan hefur blómstrað á þeim tíma sem Gills hefur verið hérna og einn af hverjum fimm ferðamönnum sem hingað koma eru Bretar. Gill segir þetta hafa haft áhrif á starf sitt. „Já, þegar fleiri Bretar koma til landsins þá breytir það auðvitað miklu. Við erum í samskiptum við fleira fólk sem tapar vegabréfinu sínu eða lendir í einhvers konar vandræðum. Og ég nýt þess að eiga samskipti við breska ferðamenn sem koma hingað,“ segir Gill sem mun fara til starfa á Möltu. „Ég fer því úr einu mjög fallegu, en dálítið köldu landi, yfir í annað fallegt, en töluvert hlýrra land,“ segir hann. Hann ítrekar hversu þakklátur hann er fyrir dvöl sína hér á landi. „Takk fyrir og bless bless.“

Pólítískur ófriður skapar óróa á markaði

Gengi pundsins gagnvart Bandaríkjadal hækkaði á ný í gær og hlutabréfamarkaðir tóku við sér bæði í Bretlandi og víðar. Verð hlutabréfa fylgir alþjóðlegri þróun. Búast má við frekari lækkunum á gengi pundsins ef pólítískur óstöðugleiki heldur áfram.

Eftir miklar sveiflur í kjölfar úrslita Brexit-kosninganna á fimmtudaginn, kom ró á ný yfir hlutabréfamarkaðinn í Bretlandi og gengi sterlingspundsins styrktist gagnvart Bandaríkjadal í gær.

Sögulegar lækkanir voru á hlutabréfamörkuðum í kjölfar kosninganna. Á föstudaginn þurrkaðist 2,1 trilljón dollara út af alþjóðlegum hlutabréfamörkuðum sem er meira en í alþjóðlega efnahagshruninu árið 2008.

Um eftirmiðdaginn í gær hafði FTSE 100 vísitalan, sem nær til stærstu hundrad fyrirtækja á hlutabréfamarkaðnum í London, hækkað í fyrsta sinn frá því á fimmtudaginn og hækkaði um samtals 2,6 prósent. Frá föstudeginum fram til lokunar markaða á mánudaginn hafði vísitalan lækkað um 5,6 prósent.

Fjórða stærsta bankakerfi í heimi er í Bretlandi og fundu bankarnir strax fyrir áhrifum Brexit-kosninganna þegar gengi hlutabréfa í þeim lækkaði um allt að þrjátíu prósent á tveimur viðskiptadögum. Við lokun markaða á mánudag hafði gengi bréfa í Lloyds lækkað um 28 prósent frá kosningum og í RBS um 30 prósent. Gengi bréfa í JPMorgan hafði lækkað um tíu prósent og í Citigroup um 13,5 prósent.

Viðsnúningur varð hins vegar á hlutabréfamarkaði. Í gær hækkuðu bréf í HSBC um tæp tvö prósent, í Lloyds um 7,4 prósent. RBS hækkaði yfir daginn en við lokun markaða höfðu bréfin lækkað um 0,20 prósent. Gengi bréfa í JPMorgan hafði

Neitar að vikja

Jeremy Corbyn, leiðtogi Verkamannaflokksins, neitar að segja af sér þrátt fyrir að þingmenn flokksins hafi lýst vantrausti á hann. 172 þingmenn flokksins kusu með vantrauststillögu í gær, 40 á móti henni, fjögur atkvæði voru ógild og 13 greiddu ekki atkvæði.

Ástæða tillögunnar er að þingmennirnir gagnrýna leiðtogahæfni Corbyns í Brexit-kosningunum. Frá því á sunnudaginn hafa að minnsta kosti átján skuggaráðherrar Verkamannaflokksins sagt af sér.

Corbyn tók við flokknum síðasta haust og hefur fylgi flokksins dalað síðan þá. Samkvæmt reglum flokksins þarf hann ekki að segja af sér þrátt fyrir vantrauststillöguna.

um eftirmiðdaginn í gær hækkað um tvö prósent.

Gengi hlutabréfa í flugfélaginu easyJet lækkaði um tæplega 25 prósent á mánudag. Bréfin hækkuðu svo á hlutabréfamarkaði í gær um fimm prósent.

Gengi sterlingspunds gagnvart Bandaríkjadal hefur styrkst á ný og nam um eftirmiðdaginn gær 1,33. Gengið var 1,32 á mánudag og hafði þá ekki verið lægra í 31 ár. Gengi pundsins gagnvart íslensku

Hrun varð á hlutabréfamörkuðum og gengi pundsins gagnvart Bandaríkjadal náði söguleg lágmarki í kjölfar Brexit-kosninganna. NORDIC PHOTOS/GETTY

krónunni hafði lækkað um tæp tíu prósent síðastliðinn mánuð.

Hlutabréfamarkaðurinn á Íslandi hefur fylgt þróuninni erlendis, rétt eins og Magnús Hardarson, forstöðumaður viðskiptasviðs Kauphallarinnar, sagði í viðtali við Fréttablaðið að yrði líklegt. Miklar lækkanir voru á markaðnum á föstudag og mánudag og lækkaði úrvals-

vísitalan um 7,1 prósent. Gengi hlutabréfa fór þó hækkanandi á ný í gær.

Í gær hækkaði úrvals-vísitalan um 2,61 prósent og gengi bréfa í öllum fyrirtækjum nema HB Granda hækkaði. Lækkunin hjá HB Granda nam 0,34 prósentum.

Erfitt er að spá í framhaldið. David Cameron, forsætisráðherra Bret-

lands, fundaði með ráðamönnum í Brussel í gær. Ljóst er að gengi pundsins mun velja á því hvernig Bretland nær að semja sig út úr Evrópusambandinu. Þóra Helgadóttir, hagfræðingur í London, sagðist í samtali við Vísi í gær búast við áframhaldandi sveiflum og frekari lækkunum ef pólítískur óstöðugleiki heldur áfram. saeunn@frettabladid.is

Ísland neðst allra Norðurlandanna

Ísland skorar hátt hvað varðar heilbrigði, öryggi og umburðarlyndi á nýrri velferðarvísitölu. Offita, hátt húsnæðisverð og brottfall úr skólum draga landið niður. Ísland fellur um sex sæti á vísitölunni. Landsframleiðsla er ekki sögð fullnægjandi skýring á velferð þjóða.

Ísland lækkar um sex sæti í velferðarvísitölunni The Social Progress Index milli ára og er neðst Norðurlandanna. Ísland var í fjórða sæti á síðasta ári en fellur í það tíunda í ár. Vísitalan er gefin út af stofnuninni The Social Progress Imperative og er ætlað að horfa til annarra þátta en landsframleiðslu til að mæla velferð í þjóðfélögum. Vísitalan gefur 133 ríkem heimsins einkunn eftir frammistöðu þeirra í 53 mismunandi þáttum, til dæmis gæðum menntunar, heilbrigðisþjónustu, umburðarlyndi og tækifærum í samfélögum. Samtökin héldu ráðstefnu í Hörpu í maí sem stefnt er að verði árlegur viðburður og nokkurs konar mótvægi við efnahagsráðstefnuna í Davos í Sviss.

Ísland stendur best er varðar grunnþarfir. Til dæmis lága tíðni vannæringar, ungbarnadauda, dauða vegna smitsjúkdóma, lítið ofbeldi og gott aðgengi að rafmagni, farsímabjónustu og drykkjarvatni. Ísland stendur einnig best allra er varðar umburðarlyndi og mismunum. Ísland stendur hins vegar einna verst er varðar háa tíðni offitu, hátt húsnæðisverð og mikið brottfall úr framhaldsskólum, trúfrelsi og háskóla sem skora hátt á alþjóðavísu.

Michael Green, framkvæmdastjóri Social Progress Imperative, nefnir tvær ástæður fyrir því að Ísland lækkar á milli ára. Í fyrsta lagi séu önnur lönd að ná Íslandi, til að mynda hvað varðar öryggi einstaklinga og aðgengi að upplýsingum. Ísland standi sig ekki verr heldur séu aðrir að bæta sig. Þá hafi aðferðafræði verið breytt í afmörkuðum þáttum þar sem Ísland hafi ýmist komið vel út eða illa, sem breytti stöðu landsins.

Michael Green, framkvæmdastjóri Social Progress Imperative, segir fleira skýra velferð þjóða en landsframleiðsla. FRÉTTABLAÐID/ERNIR

Það er erfitt að álykta annað en að niðurstaðan sé vonbrigði fyrir Bandaríkjamenn,

Michael Green, framkvæmdastjóri SPI

Green bendir á að þótt Norðurlöndin séu öllu á topp tíu á listanum geti önnur samfélagsmódel verið vegvisir fyrir þau lönd sem séu neðar á listanum. Kanada, Ástralía og Sviss séu til að mynda öll í efstu fimm sætunum. Einnig sé hægt að horfa til þeirra um hvernig stjórnvöld um allan heim geti bætt líf þegna sinna.

Samtökin segja Persaflóaríkin Sáði-Arabíu, Kúveit og Sameinuðu arabísku furstadæmin standa sig verst í hlutfalli við ríkidæmi þeirra. Til dæmis er landsframleiðsla Kúveits á mann nærri tvöföld landsframleiðsla Finnlands á mann. Finnar séu hins vegar eftir á listanum en Kúveit í 45. sæti. Þá standi Bandaríkin sig mun verr en landsframleiðsla á mann bendi til, en landið er í 19. sæti á SPI-kvarðanum. „Það er erfitt að álykta annað en að niðurstaðan sé vonbrigði fyrir Bandaríkjamenn og að þeir séu að fá lítið fyrir sinn snúð þegar kemur að því að umbreyta auði landsins í félagslegar framfarir,“ segir Michael Green, stofnandi Social Progress Imperative. ingvar@frettabladid.is

Efstu ríkin í Social Progress Index 2016

Breyting milli ára	Sæti	Land	Einkunn
↑ 6	1	Finnland	90,90
↑ 4	2	Kanada	89,49
↑ 5	3	Danmörk	89,39
↑ 6	4	Ástralía	89,13
↓ -2	5	Sviss	88,87
↓ -4	6	Svíþjóð	88,80
↓ -6	7	Noregur	88,70
↑ 1	8	Holland	88,65
↑ 2	9	Bretland	88,58
↓ -6	10	Ísland	88,45
↓ -6	10	Nýja-Sjáland	88,45

Hvernig skiptist einkunn Íslands?

8. SÆTI
Grunnþarfir einstaklinga **95,27 stig**
Vannæring, ungbarnadauði, hreinlæti, aðgangur að vatni, húsnæðisverð, tíðni morða og ofbeldisglæpa og fleira.

15. SÆTI
Grundvöllur velmegunar **85,71 stig**
Læsi, brottfall úr skóla, fjöldi nettengdra, lífslíkur, offita, mengun, loftgæði og fleira.

7. SÆTI
Tækifæri **84,36 stig**
Persónuleg réttindi, málfrelsi, skoðanafrelsi, trúfrelsi, umburðarlyndi, háskólamenntun og fleira.

Nýsköpun

Sævar Kristinsson, ráðgjafi hjá KPMG
Karl Friðriksson, framkvæmdastjóri við Nýsköpunarmiðstöð Íslands

Valdabrölt í heimi breytinga

Í gegnum árþúsundin hafa valda-blokkir í heiminum þróast í takti við styrk samfélaga. Róm á tímum Rómaveldis, hernaðarstyrkur nýlenduríkja og Sovétríkin eru dæmi um þetta. Nú eru hugmyndir okkar um völd að breytast með hljóðláttri stafrænni byltingu.

Völd stafrænna samfélaga

Stafræn notkun mun margfaltast í náinni framtíð og hafa miklar samfélagslegar breytingar í för með sér. Athyglisvert er að setja stærð stafrænna samfélaga í samhengi við stærð þjóða. Ef Facebook væri þjóðríki hefði það fleiri íbúa en Kína.

Ógn eða tækifæri – valdið er þitt

Upplýsingar og notkun þeirra eru eitt öflugasta vald samtímans. Þær eru ógn við þá sem vilja ekki breytingar en tækifæri fyrir þá sem sjá lausnir í nýjum áherslum. Áhrifamátt netmiðla má m.a. sjá skýrt þar sem ein færsla á Facebook hefur skilað sér í mótmælum gegn valdhöfum á nokkrum mínútum. Áhrif Panama-uppljóstrananna hefðu aldrei verið viðlíka mikil ef ekki hefði verið til sá farvegur sem samfélagsmiðlarnir eru. Það má færa rök fyrir því að valdið hafi fundið sér nýjan farveg eða vettvang og færst frá þjóðríkjum í hendur þess sem heldur á snjallsíma eða spjaldtölvu. Ert þú við völd?

Stærstu samfélög heimsins í dag

	Fjöldi í milljónum
Facebook	1.590
Kína	1.374
Indland	1.267
Qzone (Kína)	640
Tumblr	555
Instagram	400
USA	324
Twitter	320
Indónesía	258
Brasília	206

Heimild: Greining KPMG

Ró að færast yfir Bretland

Í Westminster George Osborne, fjármálaráðherra Breta, segir að bresk stjórnvöld séu með aðgerðaráætlun í gangi til þess að tryggja að óvissan á markaði eftir Brexit-kosninguna hafi ekki áhrif á breskt efnahagslíf. Þetta fólk sem þurfti að sækja sér reiðufé í neðanjarðarlestarstöðina í Westminster virtist ekki þurfa að hafa miklar áhyggjur. FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

Tími kominn til að huga að frjálsri verslun og hagvexti

Lars Christensen
alþjóðahagfræðingur

Það fóru höggbylgjur um fjármálamarkaðina á föstudaginn eftir að íbúar Bretlands kusu að yfirgefa Evrópusambandið.

Á því leikur enginn vafi að niðurstaða þjóðaratkvæðagreiðslunnar er meiriháttar sögulegur viðburður, en hvernig þetta endar allt saman er enn algerlega óráð. Á því leikur enginn vafi að þetta mun hafa efnahagslegar afleiðingar, en um leið er ástæða til róa sig aðeins.

Já, þetta er pólitískt áfall og það í skapar verulega óvissu, og það í

sjálfu sér er líklegt til að hafa neikvæð skammtímaáhrif á evrópskan hagvöxt. Seðlabanki Evrópu (ECB), einkum og sér í lagi, og aðrir seðlabankar í Evrópu ættu að bregðast við þessu áfalli með því að slaka á peningamálastefnunni. Þannig hafa verðbólguvæntingar á evrusvæðinu fallið enn lengra undir 2% markmið ECB, sem eru sannarlega ekki góðar fréttir, en það er fyrst og fremst vegna þess að ECB skortir trúverðugleika frekar en vegna Brexit-kosninganna sjálfra.

Norsk lausn fyrir Bretland?

Þótt enn sé mikil óvissa um stjórnmálaástandið í Bretlandi þar sem bæði íhaldsflokkurinn og Verkamannaflokkurinn eru klofnir í herðar niður, virðist líklegast að þegar nýr forsætisráðherra verður skipaður og ný ríkisstjórn verður mynduð í Bretlandi muni sú ríkisstjórn hefja samningaviðræður við Evrópusambandið um brotthvarf úr sambandinu.

Raunveruleikinn gæti hins vegar – vonandi – verið sá að Bretland verði á margan hátt áfram í Evrópu-

sambandinu í þeim skilningi að ný ríkisstjórn reyni að ná samningi um að Bretland verði áfram hluti af innri markaðnum á sama hátt og Ísland, Noregur og Sviss eru í dag. Ef hægt er að semja um slíka lausn verða langtímaafleiðingar Brexit fyrir Bretland og fyrir allt hagkerfi Evrópu takmarkaðar. Þegar allt kemur til alls er helsti ávinningurinn af Evrópusambandinu einmitt frjáls verslun á milli Evrópulandanna.

Við verðum að berjast gegn þjóðernishyggju með hagvexti

Ad því sögðu er einnig raunveruleg hættu á að þjóðernissinnuð og populísk öfl í Evrópu nái nú jafnvel enn meiri pólitískum áhrifum og það gæti leitt til þess að fleiri lönd yfirgefi Evrópusambandið, og í versta tilfalli er hættu á aukinni verndarstefnu í Evrópu. Helsti árangur Evrópusambandsins hefur verið að tryggja frjálsa flutninga á vörum, fjármagni og vinnuafli, og afturkippur í þeim efnun yrði að mínu mati mjög neikvæður fyrir alla Evrópubúa – bæði innan

Evrópusambandsins og utan þess.

Þess vegna er það mjög mikilvægt fyrir frið og velmegun í Evrópu að þjóðernishyggja og verndarstefna fái ekki að sigra, og að mínu mati er besta leiðin til að stöðva þessa tilhneigingu í gegnum hagvöxt. Það er þannig ljóst að aukin tilhneiging til þjóðernishyggju og populisma stafar að miklum hluta af því að ekki hefur tekist að koma hagvexti af stað í Evrópu eftir 2008.

Þess vegna verða frjálslynd lýðræðisöfl um alla Evrópu að taka höndum saman um að auka hagvöxt í Evrópu. Kjarninn í slíkri stefnu ætti að vera meiri – ekki minni – frjáls verslun og efnahagslegar umbætur. Enn fremur er það mjög mikilvægt að Seðlabanki Evrópu stígi fram og færi loksins evrusvæðið burt frá verðhjöðunarhyldýpinu með því að slaka enn frekar á peningamálastefnunni. Núna stafar mest hættu af verðhjöðnun og við þekkjum öll þær sorglegu pólitísku afleiðingar, eins og á 4. áratug síðustu aldar, sem geta orðið þegar verðhjöðnun er leyft að dýpka.

Mesti auðlindakjarni hvers samfélags er mannauðurinn

Hin hliðin
Gunnhildur Arnardóttir,
framkvæmdastjóri
Ceo Huxun

Ósjaldan heyrum við sagt og sjáum ritað „Mannauðurinn er okkar mikilvægasta auðlind“. En hvað eru vinnustaðir að gera til þess að virkja mannauðinn

og ná fram því besta hjá hverjum og einum þannig að einstaklingurinn blómstri og skili sem hæstri framlegð?

Svarið er að verið er að gera heilmargt en það er hægt að gera svo miklu betur. Á sameiginlegum fundi Samtaka atvinnulífisins og Viðskiptaráðs Íslands í haust kom fram að framleiðni á Íslandi er lág og þarf að aukast.

Rannsóknir staðfesta að ákveðnir þættir þurfa að vera til staðar til þess að einstaklingurinn njóti sín í starfi. Þetta eru þættir eins og vitn-

eskja um viðhorf viðskiptavina til þeirrar þjónustu sem veitt er eða vöru sem er seld. Slík vitneskja fæst með viðskiptavinamælingum. Starfsánægja er annar mikilvægur þáttur, þ.e. að einstaklingurinn hlakki til að mæta í vinnuna, sé að gera það sem hann er bestur í daglega, hafi sjálfstæði til ákvörðunartöku og njóti stuðnings frá sínum stjórnanda. Einnig skiptir miklu máli að gerðar séu kröfur um árangur, að vitað sé nákvæmlega til hvers er ætlast og laun séu sambærileg við það sem gerist í viðkomandi

starfsgrein. Einn mikilvægasti þátturinn er að starfsmenn upplifi að borin sé virðing fyrir þeim og að þeir beri virðingu fyrir samstarfsmönnum sínum og fyrirtæki, þeim sé sýndur áhugi sem manneskjum og það ríki traust. Séu þessir þættir mældir reglulega í viðhorfsmælingu starfsmanna, t.d. mánaðarlega, þá er fljótt hægt að sjá hvar er verið að gera vel og hvar þarf að bregðast við. Mælingar stjórna hegðun og því er nauðsynlegt að mæla þessa mikilvægu þætti reglulega. Það er hægt að gera með mælitækni HR

Monitor frá Huxun sem mælir upplifun starfsmanna mánaðarlega. HR Monitor fékk nýlega myndarlegan verkefnastyrk frá Tækniþróunarsjóði til að hanna hugbúnað við mælitækið sem er nú þegar komið í virkni í fjölda fyrirtækja á Íslandi.

Ad ná auknum árangri með mannauð þjóðarinnar er því samspil margra þátta. Mikilvægast er þó fyrir stjórnendur að skilja að enginn nær árangri einn. Horfa þarf á styrkleika hvers og eins, magna þá og leyfa einstaklingnum að njóta sín. Þannig næst mestur árangur.

**Þetta er meira en bara bíll.
Þetta er skjöldur fyrir það sem
skiptir mestu máli.**

Volkswagen

Stjórnar- maðurinn

@stjornarmadur

Brexit I og II

Bretar ákváðu í þjóðaratkvæðagreiðslu í liðinni viku að segja sig úr Evrópusambandinu. Hinn svokallaði Brexit er því orðinn að veruleika. Nokkrum dögum síðar féllu Englendingar, stærsta þjóðin á Bretlandseyjum, út úr Evrópu í annað sinn á nokkrum dögum. Nú sjálfri Evrópukeppninni í knattspyrnu, og það gegn okkur Íslendingum.

Vitaskuld var um að ræða stærsta íþrótttaafrek í sögu okkar Íslendinga. Fyrir Englendinga var þetta hins vegar stærsta áfall í samanlagðri íþróttasögunni, í það minnsta ef eitthvað er að marka götupressuna þar í landi. Íslendingar voru því beinlínis valdir að öðrum kafla í Brexit ef svo mætti kalla.

Óhætt er að segja að frá því að atkvæðagreiðslunni lauk hafi allt titrað í Bretlandi. Hlutabréf, sérstaklega í bönkunum, eru í frjálsum falli og sterlingspundið er í sögulegum lægðum. Fasteignaviðskipti hafa allt að því stöðvast og matsstofnanir hafa lækkað lánshæfiseinkunn breska ríkissjóðsins.

Við þetta bætist svo að landið er allt að því stjórnlaust á pólitíska sviðinu. David Cameron tilkynnti um afsögn sína og allt logar stafnanna á milli hjá Verkamannaflokknum.

Viðbrögð við sigri íslenska liðsins á því enska voru ekki síður ofsakennd. Hodgson landsliðsleikvaldur tók samstundis pokann sinn. Fyrirsagnir blaðanna voru heldur engin skemmtilesning fyrir leikmenn enska liðsins. Eitt blaðanna gekk meira að segja svo langt að gefa öllum leikmönnum núll í einkunn.

Getur verið að meira sé líkt með Brexit I og II en mann grunar við fyrstu sýn? Allir leikmenn enska liðsins spila í ensku úrvalsdeildinni. Einungis einn leikmannatalar erlent tungumál. Þeir eru með öðrum orðum heimalningar sem fá spikfeita launatékkna nánast í vöggugjöf. Þurfa ekkert að hafa fyrir hlutunum.

Í íslenska liðinu eru hins vegar menn sem þurft hafa að hleypa heimdraganum. Búa einir í framandi löndum og fóta sig í ólíkum menningarheimum. Það þarf kjark til að rífa sig upp með rötum.

Er þetta ekki upplagt dæmi um að fólk og samfélag, svo ekki sé talað um samfélag eyjaskeggja, hafa ekki bara gott af því að kynnst öðru en eigin heimahögum, heldur er það beinlínis nauðsynlegt ef ætlunin er að ná árangri og skara fram úr.

0,18%

HÆKKUN VARD

á vísitölu neysluverðs í júní og stendur hún núna í 436,3 stigum. Síðastliðna tólf mánuði hefur vísitala neysluverðs hækkað um 1,6% en vísitalan án húsnæðis er óbreytt. Reiknuð húsaleiga hækkaði um 0,7% í júní. Flugfargjöld til útlanda og kostnaður við rekstur ökutækja hækkaði. Símapjónusta lækkaði.

81.338

ÁHORFENDUR

komast í sæti á vellinum Stade de France, þar sem leikur Íslendinga og Frakka fer fram á sunnudaginn. Íslendingar gátu þó einungis keypt 1.000 miða á völlum þegar miðasala hófst á vef UEFA klukkan tólf í gær.

24.06.2016

Þetta var gríðarlega erfitt, með því erfiðara sem ég hef gengið í gegnum. Þetta voru samherjar mínir sem vildu ákæra mig og það var mér tilfinningalega mjög erfitt. En þetta er bara eins og annað sem maður lendir í, „life is a bitch“ eins og maður segir.

Ingibjörg Sólrún Gísladóttir

ÖLL BRAUÐ Á 25% AFSLÆTTI ALLA MÁNUDAGA

- Austurströnd 14
- Dalbraut 1
- Hringbraut 35
- Fálkagötu 18
- Lönguhlíð